

TĪRAI LATVIJAI!

Izaicinājumi un iespējas izlietotā iepakojuma un videi kaitīgo preču atkritumu pārstrādes mērķu izpildei

Jānis Lapsa

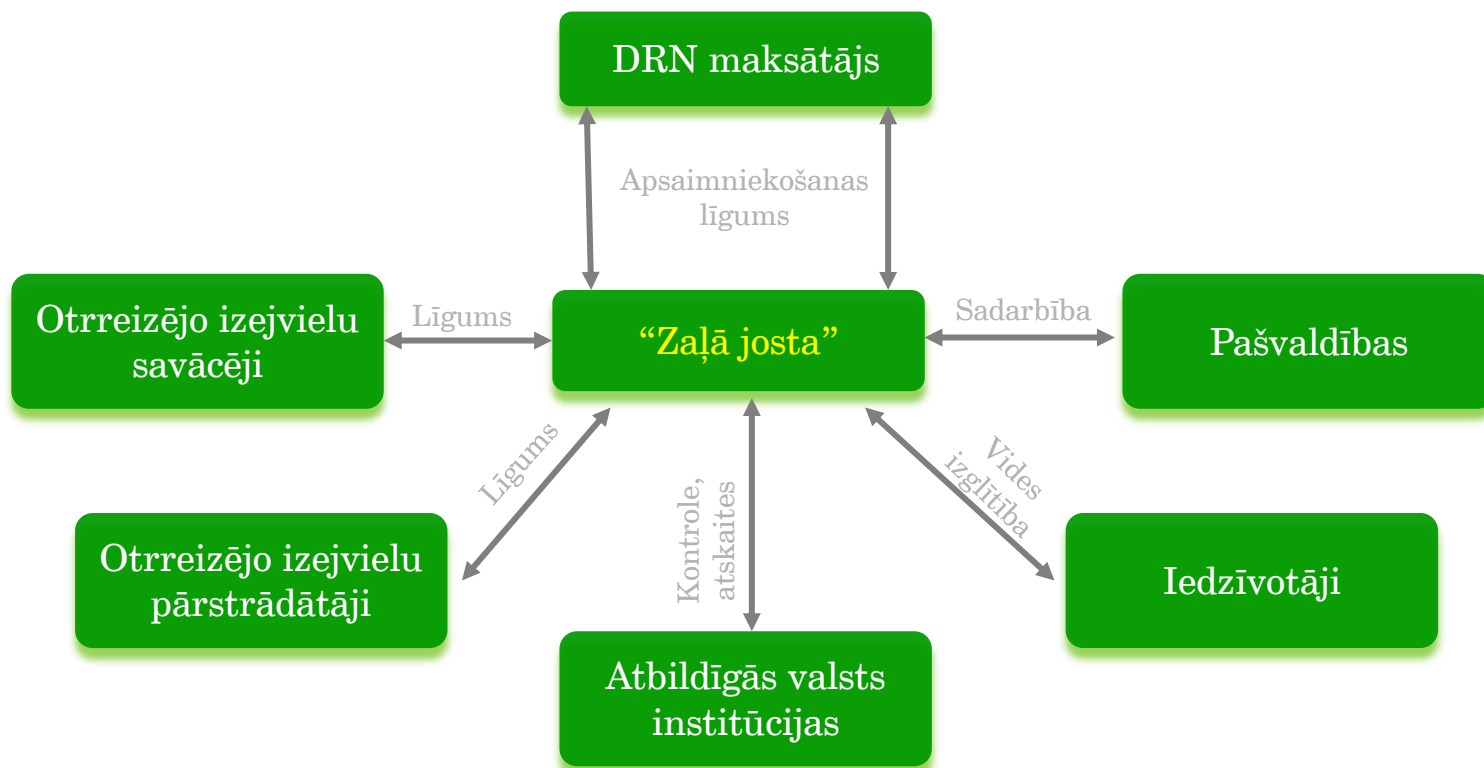
SIA «Zaļā josta» valdes priekšsēdētājs

TĪRAI LATVIJAI!

Zaļā josta – tīrai Latvijai

SIA “Zaļā josta” specializējas izlietotā iepakojuma, videi kaitīgu preču un elektroiekārtu apsaimniekošanā, kā arī īsteno vides izglītības pasākumus

TĪRAI LATVIJAI!

Izlietotā iepakojuma dzīves cikls

TĪRAI LATVIJAI!

Atkritumu apsaimniekošanas hierarhija

Optimāla izvēle

Rašanās novēršana

Samazināšana

Atkārtota izmantošana

Materiāla pārstrāde

Enerģija ieguve

Apglabāšana

Mazāk ieteicamā izvēle

TĪRAI LATVIJAI!

Plānotie izlietotā iepakojuma pārstrādes apjomi

Iepakojuma materiāla veids	Spēkā esošais pārstrādes mērķis (%)	Projekta pārstrādes mērķis (%) (2025. gads)	Projekta pārstrādes mērķis (%) (2030. gads)
Plastmasa	22,5	55	55
Koksne	15	60	75
Metāls	50	Melnais – 75 Alumīnijs - 75	Melnais – 75 Alumīnijs - 75
Stikls	60	75	85
Papīrs un kartons	60	75	85
Kopā visiem materiāliem	55	65	75

TĪRAI LATVIJAI!

Videi kaitīgu preču, bateriju un akumulatoru atkritumu un elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu pārstrādes apjomi

Iepakojuma materiāla veids	Spēkā esošais pārstrādes mērķis (%)	No 2016.gada 1.jūlija	No 2021.gada 1.jūlija
Smēreļļas	40%	45%	45%
Visu veidu riepas	60%	65%	65%
Eļļas filtri	25%	30%	30%
Elektriskie akumulatori un galvaniskie strāvas avoti	25%	45%	45%
Visas elektriskās un elektroniskās iekārtas	25%	41%	65%
Gāzizlādes spuldzes	50%	41%	65%

TĪRAI LATVIJAI!

Galvenie izaicinājumi un problēmas izlietotā iepakojuma savākšanas un pārstrādes procentuālā apjoma palielināšanā

TĪRAI LATVIJAI!

Atkritumu dalītā savākšana

- Nepietiekama atkritumu dalītās savākšanas infrastruktūra
- Neskaidra atbildības robeža par dalītās savākšanas infrastruktūras izveidi
- Neskaidri un dažādi interpretējami noteikumi par prasībām atkritumu dalītās savākšanas infrastruktūrai

TĪRAI LATVIJAI!

Atkritumu pārstrāde

- Nepietiekamas pārstrādes jaudas Latvijā
- Dārga atkritumu transportēšana pārstrādei ārpus Latvijas
- Neskaidras pārstrādes un atkritumu beigu statusa definīcijas
- Ļoti zema atbalsta intensitāte atkritumu dalītajai savākšanai, šķirošanai un pārstrādei
- Vai un cik reģenerācija ar enerģijas atgūšanu tiks pieskaitīta pie pārstrādes

TĪRAI LATVIJAI!

Galvenie izaicinājumi un problēmas Videi kaitīgo preču atkritumu savākšanā un pārstrādē

Videi kaitīgās preces (VKP):

- Smēreļlas
- Eļļas filtri
- Visu veidu riepas
- Elektriskie akumulatori un galvaniskie strāvas avoti
- Elektriskās un elektroniskās iekārtas
- Gāzizlādes spuldzes

TĪRAI LATVIJAI!

VKP atkritumu savākšana

- Daļa VKP atkritumu ir ar pozitīvu vērtību
- Neskaidras prasības VKP atkritumu savākšanas infrastruktūrai
- Nepietiekama VKP atkritumu radītāju kontrole
- Sadrumstaloti atkritumu radītāji un apjomi
- Iedzīvotāju ieradumi – neizmest

TĪRAI LATVIJAI!

VKP atkritumu pārstrāde

- Nepietiekamas pārstrādes jaudas Latvijā
- Nepietiekami VKP atkritumu apjomi atbilstošu pārstrādes jaudu izveidei
- Nepietiekama un nevienlīdzīga kontrole VKP atkritumu pārstrādes infrastruktūrai
- Dārga VKP atkritumu transportēšana pārstrādei ārpus Latvijas
- Neskaidras pārstrādes un atkritumu beigu statusa definīcijas
- Ļoti zema atbalsta intensitāte atkritumu dalītajai savākšanai, šķirošanai un pārstrādei

TĪRAI LATVIJAI!

Ieteikumi un secinājumi

- Latvija nav gatava pārāk straujam pārstrādes apjoma pieaugumam
- Kontrolēt pārrobežu atkritumu plūsmu
- Skaidri definēt kvantitatīvās un kvalitatīvās prasības atkritumu savākšanai
- Ieviest vienotas prasības dalītās savākšanas infrastruktūrai
- Paplašināt atkritumu dalītās savākšanas infrastruktūru
- Aktīvi turpināt sabiedrības izglītošanu
- Kontrolēt atkritumu pārstrādes atļaujas un procesu atbilstību sasniedzamajam rezultātam
- Nepieciešama lielāka atbalsta intensitāte savākšanas un pārstrādes infrastruktūras izveidei
- Paplašināt pieprasījumu pēc otrreizēji pārstrādātiem produktiem (zaļais iepirkums u.c.)

TĪRAI LATVIJAI!

www.zalajosta.lv

Paldies par uzmanību!